

DOKTORANTŪROS STUDIJŲ DALYKO SANDAS

Dalyko pavadinimas	Mokslų kryptis (šaka) kodas	Fakultetas	Katedra
Socialinės informacijos apdorojimas: laimėjimai, problemos ir perspektyvos	S 006	Filosofijos	Psichologijos institutas
Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS	Studijų būdas	Kreditų skaičius ECTS
paskaitos		konsultacijos	
individualus	7	seminarai	

Dalyko anotacija
<p>Socialinio pažinimo ir informacijos apdorojimo samprata. Kognityvinis, emocinis ir socialinis pažinimo dėmenys. Kognityvinė adaptacija socialinėje aplinkoje. Socialinis pažinimas, informacijos apdorojimas ir asmenybės raida.</p> <p>Socialinės informacijos reprezentacijos: kognityvinės schemos, „darbo“ modeliai, prototipai ir elgesio scenarijai. Schemų tipai (pvz., asmens, vaidmenų, įvykių, savojo Aš) ir jų vaidmuo apdorojant socialinę informaciją. Socialinės schemos, stereotipiniai vertinimai ir išankstinis nusistatymas. Schemų aktyvinimo ypatumai, potenciali schemos aktyvinimo būseną. Socialinių schemų stabilumo veiksniai.</p> <p>Socialinės informacijos apdorojimo etapai (kodavimas, kategorizacija, interpretacija, tikslo pasirinkimas, atkūrimas / generavimas, įvertinimas ir sprendimo priėmimas). Daugialypis socialinės informacijos apdorojimas, nuolat pasikartojantys apdorojimo ciklai ir grįžtamasis ryšys. Emocinių išgyvenimų ir kognicijų tarpusavio sąveika apdorojant socialinę informaciją. Išorinės aplinkos poveikis socialinės informacijos apdorojimui.</p> <p>Dvejopo informacijos apdorojimo teorijos. I-a ir II-a informacijos apdorojimo sistema: apibūdinimas, atliekamos funkcijos, sąveikos ypatumai ir santykinis dominavimas. Mąstymo euristikos: samprata, pasireiškimo ypatumai ir rūšys (prieinamumo, jausminė, reprezentatyvumo, „inkaro“, „rėminimo“ ir kt.).</p> <p>Galimi socialinio pažinimo ir informacijos apdorojimo klaidų šaltiniai. Neatitinkančios schemoms socialinės informacijos apdorojimas. Tendencingas socialinės informacijos apdorojimas, gynybiškumas ir neadaptyvus elgesys. Kūrybiškas socialinės informacijos apdorojimas.</p> <p>Svarbiausi socialinės informacijos apdorojimo tyrimų rezultatai, išylančios problemos ir galimi jų sprendimo būdai.</p> <p>Išankstiniai reikalavimai: psichologijos magistro laipsnis.</p>
Pagrindinė literatūra
Affect in social thinking and behaviour. (2006). Ed. by J. P. Forgas. New York: Psychology Press.
Arsenio W. F., Lemerise E. A. (2004). Aggression and moral development: Integrating social information processing and moral domain models. <i>Child Development</i> , 75, 987–1002.
Augoustinos M., Walker I., Donaghue N. (2006). Social cognition: An integrated introduction. London: Sage Publications.
Bless H., Fiedler K., Strack F. (2004). Social cognition: How individuals construct social reality. Hove: Psychology Press.
Bodenhausen G. V., Macrae C. N., Hugenberg K. (2003). Social cognition. In: Handbook of psychology. Vol. 5. Personality and social psychology. Ed. by T. Millon, M. J. Lerner. Hoboken, NJ: John Wiley and Sons, p. 257–282.
Chaiken S., Ledgerwood A. (2012). A theory of heuristic and systematic information processing. In: Handbook of theories of social psychology. Vol. 1. Ed. by P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, E. T. Higgins. Los Angeles: Sage, p. 246–266.
Cognitive unconscious and human rationality. (2016). Ed. by L. Macchi, M. Bagassi, R. Viale. Cambridge: The Mit Press.

Crick N. C., Dodge K. A. (1994). A review and reformulation of social information processing mechanisms in children's social adjustment. <i>Psychological Bulletin</i> , 115, 74–101.
De Castro B. O., Veerman J. W., Koops W., Bosch J. D., Monshouwer J. (2002). Hostile attribution of intent and aggressive behavior: A meta-analysis. <i>Child Development</i> , 73, 916–934.
Dual-process theories of the social mind. (2014). Ed. by J. W. Sherman, B. Gawronski, Y. Trope. New York: The Guilford Press.
Epstein S. (2014). Cognitive-experiential theory: An integrative theory of personality. New York: Oxford University Press.
Feeling and thinking: The role of affect in social cognition. (2001). Ed. by J. P. Forgas. Cambridge: Cambridge University Press.
Fiske S. T., Taylor S. E. (2013). Social cognition: From brains to culture. 2-nd ed. Los Angeles: Sage.
Fontaine R. G., Dodge K. A. (2006). Real-time decision making and aggressive behaviour in youth: A heuristic model of response evaluation and decision (RED). <i>Aggressive Behavior</i> , 32, 604–624.
Hastie R., Dawes R. M. (2010). Rational choice in an uncertain world: The psychology of judgment and decision making. 2-nd ed. Los Angeles: Sage Publications.
Hertwig R., Hoffrage U. and the ABC Research Group. (2013). Simple heuristics in a social world. New York: Oxford University Press.
Heuristics and biases: The psychology of intuitive judgment. (2002). Ed. by T. Gilovich, D. Griffin, D. Kahneman. Cambridge: Cambridge University Press.
Heuristics: The foundations of adaptive behaviour. (2011). Ed. by G. Gigerenzer, R. Hertwig, T. Pachur. New York: Oxford University Press.
Higgins E. T. (2000). Social cognition: Learning about what matters in the social world. <i>European Journal of Social Psychology</i> , 30, 3–39.
Huesmann L. R. (1998). The role of social information processing and cognitive schema in acquisition and maintenance of habitual aggressive behaviour. In: Human aggression: Theories, research and implications for social policy. Ed. by R. G. Geen, E. Donnerstein. San Diego: Academic Press, p. 73–109.
Kahneman D. (2016). Mąstymas, greitas ir lėtas. Vilnius: Eugrimas.
Lemerise E. A., Arsenio W. F. (2000). An integrated model of emotion processes and cognition in social information processing. <i>Child Development</i> , 71, 107–118.
Macrae C. N., Bodenhausen G. V. (2000). Social cognition: Thinking categorically about others. <i>Annual Review of Psychology</i> , 51, 93–120.
Mischel W., Shoda Y. (1999). Integrating dispositions and processing dynamics within a unified theory of personality: The cognitive-affective personality system. In: Handbook of personality: Theory and research. 2-nd ed. Ed. by L. A. Pervin, O. P. John. New York: The Guilford Press, p. 197–218.
Mischel W., Shoda Y. (2008). Toward a unified theory of personality: Integrating dispositions and processing dynamics within the cognitive-affective processing system. In: Handbook of personality: Theory and research. 3-rd ed. Ed. by O. P. John, R. W. Robins, L. A. Pervin. New York, p. 208–241.
Pennington D. C. (2000). Social cognition. London: Routledge.
Social judgments: Implicit and explicit processes. (2003). Ed. by J. P. Forgas, K. D. Williams, W. Von Hippel. Cambridge: Cambridge University Press.
The new unconscious. (2005). Ed. by R. R. Hassin, J. S. Uleman, J. A. Bargh. Oxford: Oxford University Press.
Valickas G., Tarožienė V. (2009). Asocialaus elgesio formavimasis socialinės informacijos apdorojimo požiūriu. <i>Psichologija</i> , 40, 21–36.
Wyer R. S. (2012). A theory of social information processing. In: Handbook of theories of social psychology. Vol. 1. Ed. by P. A. M. Van Lange, A. W. Kruglanski, E. T. Higgins. Los Angeles: Sage, p. 156–177.

Konsultuojančiųjų dėstytojų vardas, pavardė	Mokslo laipsnis	Svarbiausieji darbai mokslo kryptyje (šakoje) paskelbti per pastaruosius 5 metus
Gintautas Valickas	Dr. (HP)	Valickas, G., Vanagaitė, K. (2017). Teismo posėdžio dalyvių teisėsaugos institucijų ir pareigūnų elgesio vertinimai: 2012 ir 2015 metų tyrimų duomenys. <i>Teisė</i> , 102, 31–49. Maceina, T., Valickas, G. (2017). 2016 Lithuanian parliamentary elections: Implicit and explicit attitudes of young adults toward the political parties. <i>Politologija</i> , 4 (88), 66–104. Čepas, A., Dobryninas, A., Valickas, G. (red.) (2018).

	<p><i>Nužudymai Lietuvoje</i>. Monografija. Vilnius: Justitia. – 343 p.</p>
	<p>Valickas, G. (red.) (2018). <i>Teisėjų elgesio ir įvaizdžio socialinė percepcija</i>. Monografija. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. – 688 p.</p>
	<p>Maceina, T., Valickas, G. (2019). Teisėjų sprendimų priėmimas: intuityvus ir racionalus informacijos apdorojimas. <i>Teisė</i>, 110, 61–79.</p>
	<p>Valickas, G., Vanagaitė, K. (2019). Prokurorų patiriamo streso ir jo įveikos ypatumai: dviejų tyrimų duomenys. <i>Teisė</i>, 112, 46–69.</p>
	<p>Čunichina, K., Valickas, G., Navickas, V., Pakalniškienė, V. (2020). The image of judges and courts perceived by children. <i>Psychology and Law</i>, 10 (1), 133–142.</p>
	<p>Cimalanskaitė-Kazlauskienė, V., Valickas, G. (2020). Pataisos įstaigų ir jų darbuotojų įvaizdžio ypatumai. <i>Teisė</i>, 115, 19–41.</p>
	<p>Valickas, G., Švedas, G., Vanagaitė, K., Barysė, D. (2021). COVID-19 pandemijos pirmos bangos metu Lietuvoje taikytų ribojimų ir draudimų vertinimas. <i>Teisė</i>, 121, 8–26.</p>
	<p>Vanagaitė, K., Valickas, G., Mikuličiūtė, V., Čunichina, K. (2021). <i>Vaikų teisinė ir ekonominė socializacija</i>. Mokomoji knyga. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla. – 264 p.</p>
	<p>Valickas, G., Vanagaitė, K. (2022). Lietuvos prokurorų ir prokuratūrų įvaizdis. <i>Teisė</i>, 122, 104–124.</p>

Patvirtinta Psichologijos doktorantūros komitete 2022 m. balandžio 25 d., protokolo Nr. 15600-KT-150

Psichologijos doktorantūros komiteto pirmininkas prof. dr. Evaldas Kazlauskas